

**Gåvor för
världen**

medmänsklighet

3

medmänsklighet

Nr 662 – årgång 77. ISSN 1653-932X
Upplaga: 27 500 ex

ANSVARIG UTGIVARE

Martin Nihlgård, IM:s generalsekreterare

REDAKTION

Redaktör: Åsa Bengtsson
I redaktionen: Malin Kihlström, Amanda Pietersen, Ola Richardsson, Erik Törner
Grafisk form: Bästa Kompisar Reklambyrå
IM:s redaktion, Trollebergsvägen 5,
222 29 Lund. Mejl: red@imsweden.org

UTGIVNING

Medmänsklighet ges ut av biståndsorganisationen IM, Individuell Människohjälp. Tidskriften ges ut med 4–5 nummer per år.

Tidskriften finns i digitalt format på imsweden.org/tidskrift. Mejla eller ring oss om du inte längre vill få den tryckta versionen.

COPYRIGHT

Eftertryck tillåts om källan anges.

KONTAKT

046-32 99 30 (vx)
info@imsweden.org
imsweden.org
pg 90 07 06-3, bg 900-7063

DETTA ÄR IM

IM är en idéburen, obunden medlemsorganisation som arbetar globalt i samarbete med lokala aktörer, för en jämlik och medmänsklig värld. Vi kämpar för en värld där människor av egen kraft kan ta sig ur fattigdom och utanförskap. I vårt arbete utgår vi ifrån de mänskliga rättigheterna, en hållbar värld och tar avstånd från all form av diskriminering.

DINA PERSONUPPGIFTER

Dina personuppgifter är trygga hos oss. EUs dataskyddsförordning GDPR (General Data Protection Regulation) stärker skyddet av dina personuppgifter. För att du ska känna dig trygg med hur vi lagrar och använder dina personuppgifter har vi tagit fram en integritetspolicy.

Läs mer på imsweden.org/integritetspolicy

Medmänsklighet trycks av Trydells som är ett Svanenmärkt tryckeri.

Illustrationer: Amanda Asplund

6

”Tack vare bevattningssystemet kan vi så även om regnen inte kommer.”

NEPAL – Dammen gör livet i byn bättre

8

”Vattnet sköljde bort hela vår skörd, inte ens förråden klarade sig.”

MALAWI – Saltutvinning – en långsiktig trygghet

10

”Jag visste inte ens att jag var gravid, de fick tala om det för mig.”

ZIMBABWE – Inga barn ska bli mammor

17

”Vi tar oss ner i gruvorna för att hitta kolbitar som vi kan sälja på marknaden”

INDIEN – Marken under våra fötter

Välkommen till ett nummer av **Medmänsklighet** som går i julens tecken! I år har vi valt att fokusera på hur du kan vara med och göra skillnad för dem som har drabbats hårdast av klimatkrisen – människor som redan lever i stor utsatthet. Läs artiklar från världens olika hörn och titta runt bland de möjligheter som finns att vara med och bidra till en rättvisare värld i jul. Trevlig läsning!

Ditt stöd är betydelsefullt

Hemma i mitt föräldrahem stod Lutherhjälpens sparbössa i papp alltid mitt på köksbordet under advent och jul. En lika självklar del av julen och julpyntet som den pinglande änglajusstaken och adventskalendern. Den påminde, mitt i den högtid då vi konsumerar som mest, om att världen är betydligt större än Sverige och att vi alltid kan vara med och bidra.

Sverige får med Tidöavtalet (den politiska överenskommelsen mellan M, KD, L och SD) en politik där vi överger målet om att en procent av vår bruttonationalinkomst ska gå till fattigdomsbekämpning genom internationellt bistånd. Var det landar vet vi inte när jag skriver denna text. Men vi vet att mindre pengar kommer gå till att bekämpa fattigdom i världen, i en tid då fattigdomen ökar drastiskt. Då blir det som människor skänker bredvid skattsedeln allt viktigare. Därför är julkampanjen viktig för IM. Vi vill påminna om världen utanför Sverige och om att vi är många som kan vara med och bidra till en mer medmänsklig värld. Samtidigt är vi väl medvetna om att många har fått det tuffare ekonomiskt också i Sverige.

IM har en vision om en rättvis värld, men klimatförändringarna drabbar världen extremt orättvist. De som har släppt ut minst

drabbas hårdast. Vi som har tjänat mest ekonomiskt på att bidra till klimatförändringarna drabbas minst. Och klimatet är den enskilt största orsaken till fattigdom, vilket är IM:s uppdrag att bekämpa. Därför pratar vi om klimaträttvisa i årets julkampanj.

I år gör vi en kampanj som knyter an till julen som högtid. Genom att sammanföra en mysig julvisa med bilder från verkligheten vill vi skapa en intryckskonflikt. Något som får mottagaren att haja till och som väcker känslor. Vi tror att det behövs för att synas i bruset. Det räcker inte längre med en pappersbössa på köksbordet för att bidra till en rättvis och medmänsklig värld.

Läs mer om julkampanjen på sidan 22

Martin Nihlgård, generalsekreterare
martin.nihlgard@imsweden.org
0704 – 10 03 09

Till dig som har mod och möjlighet att vara med och förändra

I jul tänker vi göra skillnad.

Och du är inbjuden att vara med.

Det här numret av Medmänsklighet är fyllt av berättelser om människor och grupper som kämpar för att skapa en framtid för sig och sina barn i en värld där klimatkrisen sprider förödelse genom skyfall, värmeböljor, torka och orkaner. En värld där fattigdomen breder ut sig.

Men här finns också lösningar.

Och hopp.

Ingen väljer ett liv i fattigdom och utanförskap, men du kan välja att göra skillnad.

Tillsammans kan vi förändra och förbättra världen.

Ditt mod, stöd och engagemang behövs.

Nu.

Alla invånarna i byn Buddbabbumi hjälper till med att ta upp fisk och att underhålla dammen som fungerar som en vattenreservoar. Foto: IM Nepal

Dammen gör livet i byn bättre

De förr så bördiga slätterna i södra Nepal drabbas hårt av den torka som den globala klimatkrisen orsakar. Bönder som Bikhu Tharu har tvingats se sina skördar bli mindre år för år. Men genom ett innovativt projekt som involverar hela byn har situationen förändrats.

Bonden Bikhu Tharu berättar om bevattningsanläggningen som har räddat hans jordbruk.
Foto: Malin Kihlström

3 dammar

Så många dammar finns i projektet än så länge. Totalt 3 782 personer drar nytta av dammarna.

huvudduken torkar han svetten ur ansiktet samtidigt som han berättar om hur tillvaron har förändrats:

– Dammprojektet har medfört många fördelar för oss som bor i byn. Tidigare behövde vi vänta på regnen för att så vårt ris. Om regnen inte kom så gick vi miste om hela skörden och förlorade all inkomst. Tack vare bevattningssystemet kan vi så även om regnen inte kommer.

– Dessutom kan vi fånga fisk och få inkomster från hönsen och ankorna, säger han.

En ny damm varje år

En del av de inkomster som dammen ger läggs i en gemensam pott. Pengarna används sedan för att bekosta en ny damm i en annan by i området under nästkommande år. På så sätt växer projektet år för år och fler människor får nytta av det.

– Tidigare drev jag ett väldigt litet jordbruk. Men tack vare bevattningsanläggningen och den utbildning som jag har fått genom IM så har jag – och många andra bönder – fått större och rikare skördar. Det gör att livet har blivit bättre, både för min familj och för hela byn, säger Bikhu Tharu och ler. ■

Text: Malin Kihlström

Den intensiva hettan får luften att dallra. Termometern visar 50 grader. Resan hit, till byn Buddhahumi i distriktet Kapilvastu i södra Nepal, har gått genom ett landskap som är svett av solens strålar. Marken spricker i öppna sår av torkan. Klimatkrisen syns med oroväckande tydlighet här.

IM har arbetat i området i många år för att stärka framför allt kvinnor och minoritetsgruppers situation. Tidigare har fokus främst legat på att motarbeta diskriminering och den fattigdom som blivit en följd av utanförskapet. Men klimatkrisen har skapat en akut situation som hastigt driver på fattigdomen i området. Det behövs lösningar – och de behövs nu.

Bevattning och fiske

Tillsammans med den lokala organisationen Indreni Rural Development

Center (IRDC) och med stöd från den australiensiska organisationen The Charitable Foundation har IM startat ett projekt i området. Det handlar om att bygga och restaurera dammar för att samla vatten under regnperioder och använda dem som vattenreservoarer för bevattningsanläggningar. I dammarna planteras också fisk ut. På så sätt kan människorna i byarna, som tillhör den marginaliserade folkgruppen Tharu, bevattna sina grödor under torrperioder samtidigt som de tjänar pengar på fiske. I projektet ingår också uppfödning av höns och ankor för att ge extra inkomster. Dammen och djuren sköts gemensamt av byborna.

”Om regnen inte kom gick vi miste om skörden”

Bonden Bikhu Tharu står vid dammen i Buddhahumi. Med en snibb av

Öka motståndskraften i jul!

I jul kan du vara med och ge människor möjlighet att stå emot klimatkrisens verkningar. När du ger bort ett av våra symboliska djurkort i julklapp bidrar du och mottagaren av kortet till att någon på andra sidan jordklotet kan hitta nya sätt att försörja sig när skördarna slår fel. En get ger mjölk, kött och killingar, en gris ger kött och kultingar, och honungsbin ger ägaren möjlighet att försörja sig på att sälja honung.

Du beställer korten enkelt på [imsweden.org/gavoshop](https://www.imsweden.org/gavoshop) eller via talongen på tidningens baksida.

Saltutvinning

– en långsiktig trygghet

När orkanen Ana drog in över södra Afrika med full kraft i januari fick invånarna i byn Nchalo se sina hem och sin försörjning sköljas bort av vattenmassorna. Tack vare saltutvinning och stöd från IM:s partner Cepa bygger de nu upp sitt samhälle för att bättre tackla klimatkrisens verkningar.

Husen i byn Nchalo i södra Malawi är utspridda med risiga busksnår emellan sig. Marken är kruttorr och jorden yr. Översvämning är kanske inte det man tänker på vid en första anblick. Men under orkanen Ana i januari i år var byn täckt av en och en halv meter högt vatten. Grödor, boskap och bybornas hem sköljdes bort när floden kom – och med den försvann möjligheterna till försörjning.

Klimatförändringarna har gjort att orkaner, torka och kraftiga skyfall har blivit allt vanligare.

– Förr kunde extremvädret komma en gång i decenniet. Nu har vi haft översvämningar ungefär vart tredje år. Den senaste gången, under Ana, sköljde vattnet bort hela vår skörd, inte ens förråden klarade sig, berättar Stefano Banuel, som bor i byn.

Utvinner salt ur jorden

Bybornas insatser för att tackla klimatkrisens konsekvenser och hitta komplement till det väderkänsliga jordbruket började redan innan orkanen Ana drog in. För att inte riskera att stå helt utan inkomst efter varje förödande oväder startade byborna, med stöd av IM:s partner Centre for Environmental Policy and Advocacy (Cepa), en verksamhet för att trygga inkomsterna: saltutvinning.

Genom att processa den saltrika jorden i byn kan de under högsäsong producera ett ton salt i veckan och sälja till företag som använder det bland annat till konservering. Salttillverkningen är ett hållbart komplement till jordbruket och något som kan generera en säker inkomst över tid.

Orkanen Ana förstörde ställningarna som används för saltutvinningen, men Cepa gick snabbt in med ekonomiskt stöd och byborna har kunnat bygga upp verksamheten igen. Planer finns också på att säkra konstruktionerna så att de klarar att stå emot kommande oväder bättre, bland annat genom att

Anne Kamchichi, här tillsammans med sonen Mateyu, ser saltutvinningen som en stabil och hållbar inkomst.

Ruth Francisco är en av de bybor som arbetar med saltutvinningen.

Orkanen Ana träffade södra Malawi den 24 januari 2022. Enligt rapporter miste 46 människor livet och mer än 200 personer skadades i landet till följd av orkanen. Sammanlagt påverkades över 200 000 hushåll av Anas framfart.

Hjälp människor att tackla klimatkrisens verkningar!

Swisha din gåva till 900 70 63.

Efter orkanen Ana förstördes konstruktionerna för saltutvinningen. Idag är de uppbyggda igen och planer finns på att säkra ställningarna så att de klarar att stå emot nästa oväder bättre.

gjuta betongfundament som anordningen kan stå på.

Startat kooperativ

Med stöd av Ceba har byborna även startat ett kooperativ. Delar av vinsten från saltutvinningen går till en gemensam kassa som invånarna kan låna pengar ur och som också kan användas för att investera i projekt i byn.

En som fick sitt hem bortspolat under orkanen Ana är Anne Kamchichi. Hon står på en jordhög där hennes hus tidigare fanns medan sonen Mateyu kramar hennes ben. Anne berättar att orkanen kom med både trauma och lärdomar.

– Livet har gått bakåt eftersom jag måste lägga pengar på återuppbyggnad i stället för att satsa på jordbruket. Men jag kommer att vara mer förberedd

nästa gång och jag har sparat pengar för att bygga upp mitt hus igen så att det klarar översvämningar bättre, säger Anne.

Efter att orkanen dragit förbi delade Ceba också ut ekonomiskt stöd och Anne är en av dem som fått del av det. Hon berättar att hon har haft stor nytta av det för att komma på banan igen.

– Jag har köpt en del köksredskap så att jag kan laga mat. Saltutvinningen är också viktig eftersom den ger en trygg inkomst för många år framöver, säger Anne.

Fler orkaner kommer, med all sannolikhet, att komma igen. Men byborna i Nchalo rustar nu samhället för att klara sig bättre nästa gång. ■

Text och foto: Anton Eriksson

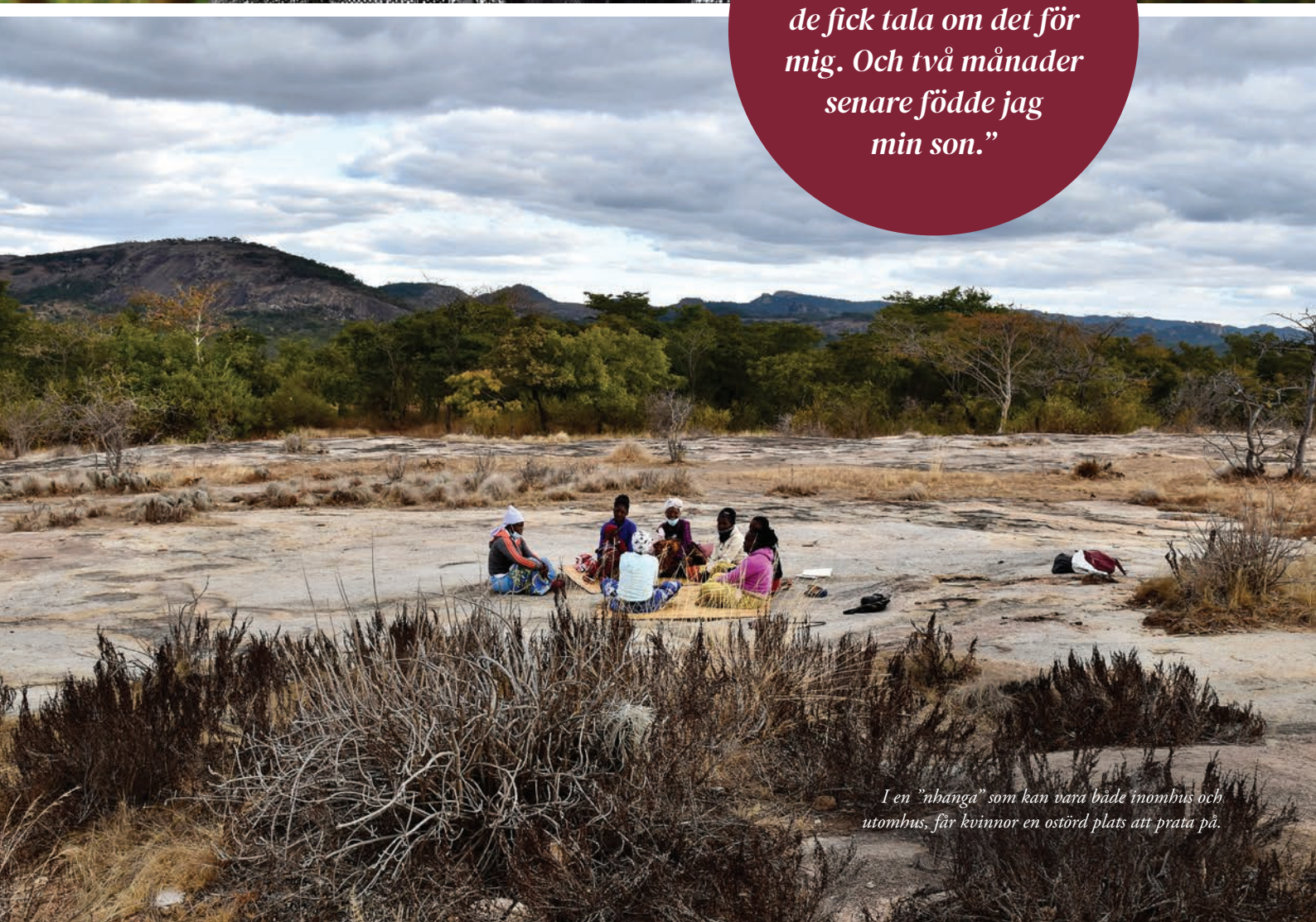
Så här går saltutvinningen till

Vita fläckar på marken visar var jorden är extra rik på salt. Den vita jorden grävs upp och läggs på en presenning som hålls upp av en träkonstruktion, ungefär som en sil. Därefter hålls vatten på jorden och vattnet tar med sig saltet genom presenningen och ner i kärl som placeras under ställningen. När vattnet sedan kokas sjunker saltet till botten och kan skopas upp.

Loveness Mudzuru har räddat många flickor från barnäktenskap.

”Jag fattade inte ens att jag var gravid, de fick tala om det för mig. Och två månader senare födde jag min son.”

I en 'nhang'a' som kan vara både inomhus och utomhus, får kvinnor en ostörd plats att prata på.

Inga barn ska bli mammor

Rozaria Memorial Trust kämpar för framtiden för flickor. Men också för klimatet. För oss alla.

Det är nästan alldeles mörkt i det enda rummet i det runda huset i byn Murehwa i Zimbabwe. Några stearinljus i fönstren lyser upp människorna i rummet i ett mjukt ljus.

Nyaradzayi Gumbonzvanda pratar med alla, en i taget.

– Hur har du haft det idag? Vad är det bästa som har hänt under dagen?

Hennes mjuka, varma röst fyller rummet, där alla har fått varsin tallrik nshima, majsgröt, och en kopp rykande te. Huset kallas ”nhanga”, vilket traditionellt är det hus på en gård där ogifta flickor och kvinnor bor tillsammans. Nu har Nyaradzayi och organisationens personal utvecklat det till ett koncept där kvinnor kan träffas ostörda och prata i en trygg miljö. Det blir fler och fler nhangas i Zimbabwe, och i nätverket mellan IM:s partners har det även nått Zambia.

– Det vi pratar om i nhangan, det stannar i nhangan.

Nyaradzayi är Afrikanska Unionens goodwill-ambassadör mot barnäktenskap och den som har grundat Rozaria Memorial Trust, till minne av sin mor. Organisationen fokuserar på flickor och kvinnor, försöker motverka våld i hemmet och utbildar mängder av unga kvinnor i vilka rättigheter de har. De samarbetar med framgång med traditionella ledare och utvecklar hela tiden nya verktyg för att bygga starkare samhällen, för alla.

Utbildning först

I grunden ligger den utbredda fattigdomen som orsak till alla utmaningar.

Bredvid Rozarias gård byggs hus och aktiviteter ut efter hand. Här finns, utöver utbildningslokaler och mötesrum som samlar många som vill lära sig av organisationens framgångar, också ett härbärge för kvinnor som drabbats av våld i hemmet. Här får de en trygg plats att vara på, ett varmt mål mat och en säng att sova ostörd i. På sängen ligger ett ”dignity pack”, ett paket med hygienartiklar, och väntar. Och den som behöver stöd av en psykolog, läkare eller jurist kan få det.

Belysningen i härbärgets är dämpad och det doftar gott från köket. På väggen hänger en skylt: ”Utbildning först – äktenskap senare”.

– Just nu har vi bara en kvinna här. Som tur är, säger Nyaradzayi Gumbonzvanda.

Räddar flickor

En av Rozaria Memorial Trusts medarbetare är Loveness Mudzuru. Hon är 27 år gammal och har redan hunnit med mer än många gör under sin livstid.

Loveness är utbildad socionom. Som 19-åring drev hon ett rättsfall i Zimbabwes konstitutionsdomstol, vilket resulterade i att 18 år numera är minimiåldern för äktenskap i landet. Hon har vunnit en rad utmärkelser för

Fortsättning >>

20-åriga Tinotenda Maondanbeika är en av kvinnorna i gemenskapen i den zimbabwiska byn.

På härbärgets för kvinnor som utsatts för våld ligger ett ”dignity pack”, ett paket med bland annat hygienartiklar och morgontofflor, och väntar.

Det knasteriorna majsfälten är ett av många bevis för klimatkrisen, konstaterar Isaac Deka.

sitt arbete och under tiden varit volontär för Rozaria Memorial Trust i sju år.

Nu arbetar hon stenhårt för att inga barn ska behöva gifta sig. Att inga barn ska bli mammor.

Som hon själv blev.

– Jag fick mitt första barn när jag var 16 år. Det var alldeles för tidigt. Jag var bara ett barn själv då och visste ingenting. Jag fattade inte ens att jag var gravid, de fick tala om det för mig. Och två månader senare födde jag min son.

Loveness fick snabbt bli vuxen och har klarat utmaningarna i att vara ung mamma. När hon skrev sitt slutprov i high school sprang hon tre kilometer hem under lunchrasten, ammade sitt barn och sprang sedan tillbaka och fortsatte provet.

– Jag hade inget val. Och jag drivs av passion, säger hon och ler brett.

Den passionen har sedan dess räddat

många flickor från barnäktenskap. Loveness är ute i byarna och pratar med föräldrar som inte ser någon annan utväg än att gifta bort sina döttrar. Och hon argumenterar med parlamentariker och traditionella ledare.

– Jag tror på dialog. Att försöka påverka de äldre, de med traditionella värderingar.

Skapar motståndskraft

Rozaria Memorial Trust såg redan för ett par år sedan att de måste jobba för att motverka klimatkrisens effekter. Organisationens klimatexpert Isaac Deka är inte ny på jobbet.

– Ingenting är som förut, säger Isaac. Det brukade regna i oktober. Nu senast kom det i slutet av november. Sedan upphörde det helt i två månader, mitt under regnperioden. Och nu ser det ut så här.

Det knastrar om hans steg när han

med dyster min tar ett par steg ut i det torra majsfälten och slår ut med armen.

– Det är omöjligt att planera majs-sådden. Så vi har fått tänka om, ha en plan B, för att klara av klimatkrisen. Vi har börjat med andra grödor, som durra, vi har startat en kycklinguppfödning och planterat 500 fruktträd. Dessutom har vi planterat andra träd, sammanlagt 1 500, för att skydda odlingar och dra vårt strå till stacken för att binda koldioxid. Och så sprider vi kunskapen i området.

Klimatkrisen gör att fler riskerar att leva i fattigdom, att det blir fler som inte har råd att gå kvar i skolan.

– Allt hänger ihop, säger Nyaradzayi Gumbonzvanda inne i nhangan.

Och så vänder hon sig till en ung kvinna och frågar stillsamt:

– Hur har du haft det idag, då? ■

Text och foto: Ola Richardsson

Ge bort en ljus framtid i jul!

Vad kan vara finare att ge bort än en ljus framtid för en flicka? När du ger bort ett av våra symboliska framtidskort bidrar du och mottagaren av kortet till IM:s arbete mot barnäktenskap världen över. I klimatkrisens spår ökar fattigdomen vilket gör att risken ökar för att familjer ska tvingas att gifta bort sina döttrar för att få färre munnar att mätta. Med din gåva kan vi arbeta för att fler flickor ska få vara barn och gå klart skolan.

Du beställer kortet enkelt på imsweden.org/gavoshop eller via talongen på tidningens baksida.

IM-partner nominerad till UNESCO-pris

Rozaria Memorial Trust, som är en av IM:s partners i Zimbabwe, blev nominerad till The UNESCO Prize for Girls' and Women's Education. Motiveringen var deras innovativa metod för att motverka orsakerna till att flickor och unga kvinnor berövas sin rätt till utbildning. De arbetar bland annat för att:

- Synliggöra sociokulturella normer
- Främja flickors och unga kvinnors rättigheter
- Utbilda i sexuell och reproduktiv hälsa samt hiv-prevention
- Förhindra barnäktenskap
- Motverka våld i familjen

<< Läs mer på de föregående sidorna.

Fotot är från en av de sammankomster som Rozaria Memorial Trust arrangerar för unga mödrar. Foto: Ola Richardsson/IM

USA:s ambassadör besökte IM

USA:s ambassadör i Sverige, Erik D. Ramanathan, besökte i mitten av oktober IM:s huvudkontor i Lund för att få veta mer om Humanium Metal, IM:s initiativ för en fredligare värld. Ambassadör Ramanathan var mycket intresserad och ställde många frågor. Han kom också med idéer om möjliga samarbeten i USA. Han berättade om sitt engagemang i sociala frågor och om sitt tidigare arbete i projekt mot vapenvåld i Los Angeles.

– Jag uppskattar det ni gör väldigt mycket och håller med er om hur viktigt det är, sa Erik D. Ramanathan.

Ambassadören fick en penna, gjord i Humanium Metal, i gåva av IM:s generalsekreterare Martin Nihlgård.

Framtidens ledare i Himalaya

I Uttarakhand i norra Indien genomför vår partnerorganisation Mount Valley Development Association (MVDA) ledarskapskurser för unga kvinnor i Himalayas bergsbyar. Kurserna är baserade på experimentellt lärande och många kursmoment handlar om att ungdomarna får arbeta med självkännedom och att testa sina gränser.

Genom utbildningarna får ungdomarna verktyg och självförtroende så att de kan ta aktiv del i beslutsfattandet i sina samhällen. Det stärker också de unga kvinnornas position i samhället och lägger grunden för större jämlikhet.

Tre bra nyheter i korthet

1 IM:s partner Fespad i El Salvador berättar att deras projekt med "samhällsträdgårdar" fungerar mycket bra. Kvinnor – och deras barn – lär sig att odla ekologiskt för att skapa en hållbar matförsörjning för sig och sina familjer.

2 I oktober blev vår partner MetaLab i Ukraina klar med renoveringen av tre övergivna byggnader. Det har skapat plats för 500 personer som är på flykt undan kriget.

3 I Zimbabwe tog radiostationen Issues – PaneNyaya upp barns och ungdomars mentala hälsa i sina program under en hel vecka i oktober. Det är en viktig fråga att uppmärksamma i ett land där det är tabu att prata om psykiska problem.

Julkryssa med IM

Tävla och vinn en av våra fina fair trade-kassar!

				IM:S GRUNDARE		BRÅK-STAKE	SEJ SLÅDE	↓	FULL AV SMÅ JORD-HÖGAR	UPP-FÅNGA TRIST MÅNS	↓	SOM EN ÖKEN	↓				
				GÅR UPP OCH NED		TURK I KINA UPPREP-NING	BÖLJOR		TOLE-RERAS		TITEL LÅNGT KONSO-NANTLJUD						
				FINNS I PUNG		BE-TRAKTA		NERE		HÖGTID		BILD-SMS PRENU-MERANT		HÄRIFRÅN			
				HAND-GRIFLIG		EXBI		MJÖL-KRYP		SKÄRA UT SMALA STICKOR		FIL		DÖLJER FOG		DECKAR-PIONJÄR	
				CUP SOM FUNNITS LÅNGE		AV-FYRADE		OMSLU-TER ISTER-BAND		TRIVS VID VATTEN		SAMLAR ÄLDRE		TALA MYCKET		ORDNA	
				SLÅR TILL LÅTT		SOMMAR-LÄGER		FELA I SPEL		DELAR VEDTRÄN		LÖS OCH LEDIG		OPÅVER-KAD		SKAPARE	
				LYCKATS FÅ		DIRTY HARRY		GE I UPPDRAG		FÅGEL		GÖR KALV		SANDDYN		GNISLA	
				HÄR SINA GRENNAR		TÅRA PÅ		VERKAR FRÅT-ANDE		TARZAN-REP		ROTERA!		OLJE-NORM		INITIERAD	
				FULL HAND		OSTTÅR-TAN		MEKKA-BYGGE		TILLSATS-ÄMNE		HAR LOCK		LITTERÄR SVEN		KYLIS	
				ÖI INDONE-SIEN		ÄR UTAN MAN SOM ADAM		LITET MYNT		BLIR EJ ALLT		VILL UPPÅT		TIDNING I YSTAD		FRÅGA SNÄLLT	
SÄTTA PÅ BETE		BLEVDHL		STÖRRE VÅSKA		RÄVBO		SVAMP		TANKE-GÅNG		SITTER IHOP I DAN-MÅRK					
ÖKENTÅG		BÄL-RESTEN															

Vi lottar ut tre fair trade-kassar

Tre vinnare får var sin kasse med motiv av starka kvinnor som har förändrat världen. Vinnarna meddelas personligen. Lösningen publiceras på imsweden.org/korsord den 16/12.

Lös korsordet och skicka de gulmarkerade nyckelorden till red@imsweden.org senast den 15/12. Skriv **Korsord** i ämnesraden. Glöm inte att skriva namn, adress och telefonnummer så att vi kan kontakta dig om du vinner!

När du är med och tävlar godkänner du att IM lagrar dina uppgifter för att kunna kontakta dig samt skicka vinsterna till vinnarna.

God jul önskar IM!

Även om det är några veckor kvar till jul är vi nog många som redan har börjat dekorera och pyssla för att lysa upp i novembermörkret.

Som en liten julklapp till dig har vi tagit fram tre specialdesignade julgransprydnader med budskap om vad ditt engagemang i IM står för. Klipp ut, gör ett hål vid markeringen, trä igenom ett vackert band och häng upp i granen eller ge bort till någon du tycker om.

God jul önskar IM!

Text och foto: Erik Törner

Marken under våra fötter

Den späda kvinnan tar några försiktiga steg över de vassa stenarna. Hennes färgstarka sari lyser i solen där hon står framför hålet som ser ut att leda rakt in i jordens inre. Hon tar sin hink i ena handen, kliver försiktigt ner och försvinner in i mörkret för att samla kolbitar.

Det är en livsfarlig handling som kvinnorna i Hesagar har upprepat tusentals gånger. ▶

Hettan i den lilla byn Hesagar i Jharkhand i Indien är nästan outhärdlig den här aprildagen. Det är över 45 grader varmt, men det känns om möjligt ännu varmare.

– Här kommer värmen inte bara från solen, den kommer också från marken som bokstavligen brinner under våra fötter, säger Rajiv Sinha, som jobbar på IM:s partner Srijan Foundation.

Kolgruvorna definierar livet

Hesagar är en av ett stort antal byar som ligger nära, eller ovanpå, övergivna kolgruvor här i Indiens kolbälte. Under den perforerade marken löper kilometerlånga gruvgångar. I många av dem finns fortfarande glödande kol kvar – och det känns.

Rajiv är ansvarig för de IM-stödda insatserna i området.

– Kolgruvorna i området definierar livet för människorna här, säger han.

Några av invånarna har samlats i byn för att berätta om sina liv och sin situation. En del sitter på stolar, andra på filtar på marken. Som i de flesta insatser som IM stöttar rör det sig om en kvinnogrupp. Befolkningen här är adivasier, Indiens stamfolk, som lever i avskildhet och ofta utsätts för diskriminering.

– Vi tar oss ner i gruvorna för att hitta kolbitar som vi kan sälja på marknaden och få några kronor för, säger Mani Tudu.

– Det är både farligt och olagligt, men vi har inget val! säger hon med eftertryck.

Det låter nästan ofattbart att kvinnorna kryper ner under jorden och letar kvarlämnade kolbitar för att överleva.

”Annorlunda väder”

Hur hamnade de i den här desperata ekonomiska situationen? Svaret är att jordbruket som de livnärt sig på i alla tider inte längre fungerar och inte ger tillräckliga inkomster. Orsaken är det som här kallas ”annorlunda väder” – det vill säga klimatförändringarna.

– Vattenbrist är det stora problemet. Vi har torka på ett sätt vi aldrig hade förut, berättar Anita Devi.

Vattenbristen är ett av de problem som Srijan fokuserar på tillsammans

Hettan kommer både ovanifrån och underifrån för invånarna i byn Hesagar, som ligger ovanpå en övergiven kolgruva.

”Vattenbrist är det stora problemet. Vi har torka på ett sätt vi aldrig hade förut.”

med kvinnorna i byn. Ett arbete som börjat ge resultat.

– Vi har börjat ställa om till ekologiskt jordbruk utifrån en modell som Srijan har utvecklat. Det nya sättet att odla kräver mindre vatten. Vi har också börjat att spara vatten på ett medvetet sätt, förklarar Namita Murmu.

Srijans odlingsmodell (Firm Field Farming) innebär en anpassning till de nya förhållanden som klimatförändringarna fört med sig. Den handlar om vad och hur det går att odla när marken är torr och hård.

Organisering förbättrar livet

Namita Murmu pekar också på en annan faktor som gjort att kvinnorna lyckats vända den negativa trenden och sakta men säkert fått det bättre.

– Organisation! Så mycket går att lösa nu när vi är organiserade och löser problemen tillsammans – och det tycker jag är det viktigaste som Srijan lärt oss.

Den förbättrade situationen gör att

allt färre tvingas ner i gruvorna för att kunna försörja sig, men för dem som fortfarande måste det lever skräcken kvar. Den senaste tiden har kvinnorna satt upp avspärningar och de har även försökt stabilisera gruvgångarna för att marken inte ska rasa ihop över deras huvuden – eller under deras fötter.

Kvinnorna reser sig och promenerar i väg till en damm som de vill visa och som de ser som en potentiell lösning på deras problem.

– Gruvorna har skapat stora gropar och i en av dem har det bildats en damm. Nu måste vi bara hitta ett sätt att forsla vattnet från dammen till byn som ligger någon kilometer bort, säger en av kvinnorna.

Kvinnorna i Hesagar kan inte stoppa klimatförändringarna, de bara drabbas av dem. Men tillsammans kan de hjälpas åt att anpassa sina liv till den nya situationen – och Srijan, IM och IM:s givare kan stötta dem i det. Det är vad klimaträttvisa handlar om. ■

*"Vi kan inte längre lita på att regnet kommer när det ska",
säger Anita Devi.*

Hjälp kvinnor att rädda världen i jul!

När kvinnor går ihop händer det saker. I våra kvinnogrupper organiserar sig kvinnor för att möta de utmaningar som klimatkrisen skapar. Det kan handla om att starta kvinnliga bondekooperativ för att få en starkare gemensam röst. Det kan också handla om att starta sparlånegrupper där kvinnorna stärker både sin ekonomiska och sociala situation. När du ger bort ett av våra symboliska kvinnogrupskort i julklapp bidrar du och mottagaren av kortet till att ännu fler kvinnor kan organisera sig.

Du beställer kortet enkelt på imsweden.org/gavoshop eller via talongen på tidningens baksida

Stödet ger människor kraft att kämpa

Vintern kommer!

Ge en gåva och hjälp människor som är på flykt undan kriget.

Swisha till 900 70 63 och märk med Ukraina.

Foto: Stan

Silvia Apostol, du är IM:s regionchef i östra Europa. Kan du berätta lite om hur situationen är för våra partners i Ukraina och Moldavien idag?

Det är tufft. Kriget inte bara fortsätter, det eskalerar. Våra partners har från krigets första dag i februari arbetat outtröttligt med att hjälpa flyktingar. Men de är trötta nu. Därför är det så oerhört viktigt att vi fortsätter att stötta dem, så att de orkar.

Hur många människor är fortfarande på flykt?

I, och från, Ukraina är det ett konstant flöde av flyktingar från krigszonerna. Man räknar med att ungefär 8 miljoner människor är på flykt inom det egna landet och att ungefär 7,6 miljoner har lämnat landet. I Moldavien finns det runt 80 000 ukrainska flyktingar och de flesta har varit där så lång tid nu att de har börjat hitta jobb, boenden och deras barn har börjat i skolan.

Kan du beskriva hur våra partners arbetar?

Med stöd från IM bedriver de både humanitärt arbete och gör mer långsiktiga insatser. De driver härbärgen och delar ut förnödenheter som mat, hygienartiklar, medicin, sängkläder

och så vidare. De arbetar också med psykosocialt stöd och hjälper flyktingar att hitta arbeten och boende. Flera partners är specialiserade på att stötta människor med funktionsnedsättningar.

Hur förbereder sig våra partners för vintern?

I Ukraina finns det problem med både energi- och vattenförsörjning till följd av bombattacker mot den civila infrastrukturen. Flera av våra partners har installerat generatorer för att säkerställa att de har el.

I Moldavien har priset på mat och energi drivits i höjden och situationen är väldigt svår, både för privatpersoner och organisationer. Vi stöttar våra partners med deras administrationskostnader så att de kan fortsätta sin verksamhet – till skillnad från andra stora organisationer som bara ger sina partners stöd till specifika projekt.

Vill du säga något till våra läsare?

Varje bidrag gör skillnad! Människor som är drabbade av kriget berättar att vetskapen om att någon bryr sig och stöttar dem ger dem styrka att fortsätta att göra motstånd och att kämpa vidare. Tack till var och en av er för att ni är en del av IM! ■

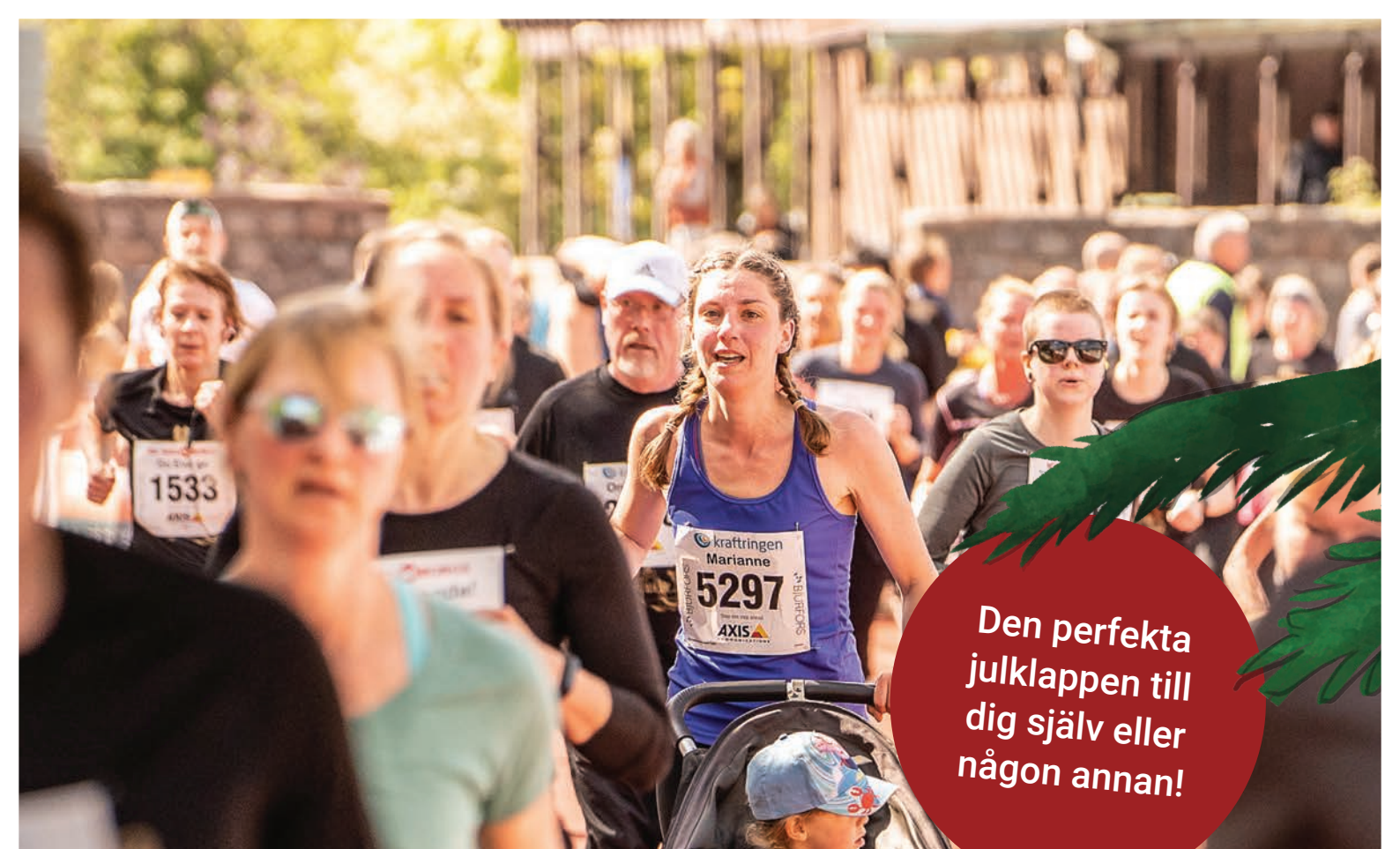
Text: Malin Kihlström

Familjer på flykt möts av volontärer som delar ut mat och mediciner på järnvägsstationen i Ivano-Frankivsk. Foto: Stan

Våra lokala partnerorganisationer stöttar härbärgen där människor på flykt får mat och tak över huvudet. Foto: Stan

Den perfekta
julklappen till
dig själv eller
någon annan!

Spring för din egen hälsa och för en bättre värld!

Köp en IM-startplats i Lundaloppet 2023

Nästa år kommer IM för första gången att bli samarbetspartner till Lundaloppet och 400 platser i det 10 000 personer starka startfältet blir "välgörenhetsplatser". Dessa platser kostar startavgiften plus 300 kronor som går direkt till IM:s arbete.

Du som väljer att springa för en mer rättvis värld får också en snygg IM-tröja att springa i.

Varmt välkommen!

IFK Lund Friidrott & IM

Ända sedan 1982 har Lundaloppet varit en omtyckt folkfest i Lund. Som deltagare väljer du om du vill springa 5 eller 10 kilometer. Du passerar landmärken som Lunds domkyrka, Universitetshuset och Botaniska trädgården.

När: Lördag 6 maj 2023

Anmälan: lundaloppet.se

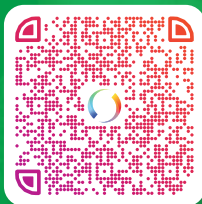

En sockerbagare här bor i staden, han bakar kakor mest hela dagen

Klimatförändringar drabbar alla.
Särskilt de redan drabbade.

**GÖR VAD DU KAN!
HJÄLP OSS I ARBETET
FÖR KLIMATRÄTTVISA**

Scanna QR-koden i din Swish-
app för att ge valfritt belopp.

imsweden.org

im

”

Världen brinner medan vi myser med tipptapp.

”

Så förklarar Malin Ekelund, IM:s chef för insamling och engagemang, temat för årets julkampanj. Den 29 november rullar budskapet om klimaträttvisa ut i både digitala och fysiska kanaler. Här delar Malin och generalsekreterare Martin Nihlgård med sig av idén bakom kampanjen.

Klimaträttvisa. Ett av världens viktigaste begrepp, men ganska krångligt att förstå. Just därför står det i centrum för årets insamlingskampanj.

– IM har ju en vision om en rättvis värld, säger Martin. Men klimatförändringarna drabbar världen extremt orättvist. De som har släppt ut minst drabbas hårdast. Och klimatet är en starkt bidragande orsak till fattigdom, vilket är IM:s uppdrag att bekämpa.

Han hänvisar till ett exempel från förra numret av Medmänsklighet där bonden Angela Deka säger om sin skörd: "Jag sådde i november, när regnet brukar komma. Men det mesta av utsädet torkade bort. Sedan kom det äntligen en månad senare, men då öste det ner och det var mycket som ruttnade. Jag hade räknat med tre ton majs, men fick bara 250 kilo".

– Klimatet är den enskilt största orsaken till fattigdom. Men många ser fortfarande inte kopplingen. Vi borde prata fattigdom, vi borde prata barnäktenskap, men allt det är kopplat till klimatet. Därför måste vi vara på plats och prata om klimatorättvisan, säger Malin.

Julen är den tid då flest företag och organisationer vill ha som mest uppmärksamhet från möjliga givare. För att nå fram i konkurrensen utgår kampanjen från högtiden, men med koppling till omvärlden. Genom att sammanföra en mysig julvisa med bilder från verkligheten skapas en intryckskonflikt. Något som får mottagaren att haka till och väcker känslor.

– Innan har vi gjort kampanjer som sammanfaller med julen. I år gör vi en tydlig julkampanj, som knyter an till högtiden, förklarar Martin.

Kampanjen är framtagen tillsammans med den Malmöbaserade kommunikationsbyrån Långe Leve kommunikation.

Engagera dig!

IM mobiliserar för demokrati och mot rasism

Kampanjen #HjärtaDemokrati fortsätter också den här hösten. Som en del av kampanjen vill IM mobilisera medlemmar att delta i "Hela Sverige Lyser" den 30 november. Den dagen vill vi tända en lysande rörelse för ett samhälle som står upp för inkludering och mångfald.

Vi kräver att politiker ska:

- Grundlagsskydda demokratin
- Stå upp för diskrimineringslagen
- Ta ansvar i politiskt försummade områden

Alla röster behövs. Du är viktig i kampen för ett demokratiskt Sverige.

Engagera dig i kampanjen! Läs mer på imsweden.org/hjartademokrati

Är du inte redan medlem?

Scanna QR-koden och bli medlem idag! Medlemskapet gäller även 2023.

Sista minuten-julklapp

Är du sent ute? Då har vi lösningen för dig!

1. Besök IM:s gåvoshop imsweden.org/gavoshop eller scanna QR-koden här bredvid.
2. Skänk en gåva.
3. Ladda ner en pdf med en fin julhälsning.
4. Välj om du vill skicka hälsningen digitalt eller om du vill skriva ut den.
5. Klart!

Fiffig sista minuten-lösning eller hur?

Skriv en motion – så här gör du!

Är du medlem och har tankar om hur IM:s arbete ska bedrivas i Sverige och globalt? Skriv då en motion till IM:s nationella årsmöte. Här är några saker att tänka på.

Börja i tid

Motioner till IM:s nationella årsmöte ska lämnas in senast åtta veckor före årsmötet, som brukar hållas i månads-skiftet april/maj.

Tänk igenom

Motioner till det nationella årsmötet ska handla om frågor som rör fler än din egen lokal-förening eller dig som motionär.

Skriv tillsammans

Kanske är ni flera medlemmar eller lokalföreningar som tycker samma sak. Gå då ihop och skriv motionen gemensamt!

Skriv kort och tydligt

Tänk på att redan i titeln skriva vad motionen handlar om. Förklara kort bakgrunden till motionen och vad vinsten blir med ditt förslag.

Kampanja!

Prata med andra medlemmar och lokalföreningar om ditt förslag redan före årsmötet. På så sätt väcker du intresse för frågan och skapar förutsättning för bra diskussioner på årsmötet.

En demokratisk organisation bygger på att det kommer förslag från medlemmarna som diskuteras och beslutas om på årsmötet.

Vem kan skriva en motion?

Både enskilda medlemmar och lokalföreningar kan skicka in motioner till det nationella årsmötet.

Vilka frågor ska motionen inte ta upp?

Om din fråga enbart rör lokala frågor ska du motionera till lokalföreningens årsmöte och inte till det nationella årsmötet. Om du är osäker är du välkommen att mejla till info@imsweden.org

Hur ska motionen vara formulerad?

Det förslag som du vill framföra ska vara formulerat i en tydlig "att-sats". Skriv "Jag/Vi föreslår att ...". Skriv under med ditt, era eller lokalföreningens namn samt ort och datum.

När ska motionen vara inne?

Motioner till IM:s nationella årsmöte ska vara inkomna senast åtta veckor före årsmötet. Datum för nästkommande årsmöte publiceras senast den 30 november på imsweden.org/arsmote

Vart ska motionen skickas?

Motioner skickas till styrelsen via mejl till styrelsen@imsweden.org eller via post till IM:s styrelse, Trollebergsvägen 5, 222 29 Lund

Information om kommande årsmöte samt mall för motioner finns på imsweden.org/arsmote

Jag är stolt!

ÅRET GÅR MOT SITT SLUT och vi går mot mörkare tider. I år handlar denna i Norden så vanliga fras inte bara om årstiden. Mycket har hänt i år som jag inte trodde skulle ske under min livstid. Krig i Europa, hot och sabotage, allt fler offer för dödligt vapenvåld, kvinnor som mördas för att de klär sig fel, högnationalistismens intåg i maktens korridorer, en skenande klimatkatastrof som för med sig torka och översvämningar, stormar och olidlig hetta, och som slår hårdast mot de redan mest utsatta. Listan kan göras lång.

Det må låta egendomligt, men allt elände gör att jag känner mig extra tacksam och stolt över att vara en del av IM. En organisation vars värdegrund så tydligt tar ställning mot rasism och för rättvisa och medmänsklighet. Listan över anledningar varför jag är stolt och tacksam över att vara medlem i IM kan göras lång. Jag ska ge er några exempel.

Jag är stolt över att vara medlem i IM för att organisationen visar förmågan att agera snabbt om nöden kräver det. När Ryssland invaderade Ukraina i våras kunde våra partners i regionen snabbt ställa om från sin ordinarie verksamhet till att ge stöd till människor på flykt undan kriget. Det möjliggjordes med stöd av bland annat IM och våra medlemmars och givares generösa bidrag.

Jag är stolt över att vara medlem i IM för att organisationen modigt höjer sin röst om orättvisor i samhället och ställer sig på de utsattas sida. Under hösten har IM och Humanium Metal lanserat kampanjen **Sverige har ett sår** som belyser tragedierna kring vapenvåldet i Sverige. Kampanjen visar på komplexiteten i problemen i politisk försummande områden och utanförskap där populistiska förslag om hårdare straff och fler poliser bara är en mindre del av lösningen.

Jag är stolt över att vara medlem i IM för att organisationen alltid har varit relevant och kunnat anpassa sitt arbete till behoven. För att bekämpa de ökade hoten som klimatkrisen för med sig tar IM tydligt ställning för klimaträttvisa. För mig är det en självklar fortsättning på IM:s arbete för rättvisa och för de mest utsatta.

Jag är stolt att vara en av IM:s många medlemmar som tar ställning för en rättvis värld! Tillsammans är vi starka!

Ett stort tack till er alla för era insatser under året! De gör skillnad!

Jag önskar er alla en God Jul och ett Gott Nytt År!

**Gabi Björsson,
IM:s ordförande**

Lokalföreningarnas årsmöten 2023

För info om datum och tider,
se imsweden.org/lokalforeningar (efter årsskiftet).

Du behövs som förtroendevald i någon av IM:s
elva lokalföreningar! För mer information se
imsweden.org/lokalforeningar

Medlemsresa 2023

Äntligen är det dags för ännu en av IM:s
medlemsresor! I hållbarhetens tecken har vi tagit
fram ett helt nytt koncept för resan 2023.

Läs mer på imsweden.org/medlemsresa

Tipsa IM:s valberedning

Den nationella styrelsen leder IM:s verksamhet, verkar
för den strategiska utvecklingen och säkerställer att IM
fortsätter att stå upp för en rättvis och medmänsklig värld

Valberedningen söker nu tips om kandidater till
styrelsen. Skicka din nominering senast 15 januari 2023
till valberedningen@imsweden.org

Följ IM på sociala medier

[f @imsweden.org](https://www.facebook.com/imsweden.org) [@imsweden](https://www.instagram.com/imsweden) [t @imsweden](https://twitter.com/imsweden)

Bli volontär!

Göteborg

Du behövs som läxhjälpare på
Kortedala eller Lundby bibliotek
samt i digital läxhjälp.

Kontakt:
goteborg@imsweden.org

Jönköping / Huskvarna

Volontärer behövs till Träffpunkt
Smeden, en öppen social mötesplats
med medborgarservice.

Mer info: imsweden.org/jonkoping
Kontakt: jonkoping.lf@imsweden.org

Växjö

Vi söker volontärer till digital läxhjälp.

Kontakt: vaxjo.lf@imsweden.org

Malmö

Vi söker volontärer för att starta och
driva en ny second hand-butik på
Möllevångsgatan. Vi behöver både dig
som vill jobba i butiken och dig som vill
hjälpa till att sortera inkommande gods.
Bra om du kan lägga några timmar vid
minst ett par tillfällen i månaden på
uppgiftet. Butiken kommer ha öppet
både på vardagar och lördagar.

Kontakt:
thomas.ericsson@imsweden.org

Linköping

Du behövs som volontär i ny
kvinnogrupp, på språkcafé och
för mentorskap/läxhjälp.

Kontakt:
linkoping.lf@imsweden.org

Umeå

IM Umeå startar läxhjälp i
samarbete med Umeå Stads-
bibliotek. Vill du vara med?

Kontakt: umea.lf@imsweden.org

Frankeras ej
Mottagaren betalar
portot 20327565

Svarspost Direkt

im

Trollebergsvägen 5
222 29 Lund

Gåvor för en klimaträttvis värld

I jul kraftsamlar vi för de som är mest drabbade av klimatkrisens verkningar. Varje gåva bidrar till en tryggare framtid för människor som lever i utsatthet. En möjlighet för dig att göra skillnad samtidigt som du får en uppskattad gåva att lägga under granen.

**Beställ senast
16 december!**

Honungsbin
Biodling föreningar insatser för biologisk mångfald med sätt att skapa inkomster.

Getter
Utbildning i getskötsel och jordbruk bidrar till att skapa inkomster och mat på bordet.

Grisar
En investering i grisar ger människor möjlighet att försörja sig och sina familjer.

En ljus framtid
Med gåvokortet bidrar du bland annat till IMs arbete mot barnäktenskap världen över.

Kvinnogrupp
Bidra till att kvinnor kan starta sparlånegrupper och förbättra sin ekonomiska situation.

Alla gåvokort har en text om vad gåvan går till och det finns också en länk till en webbsida med mer information. Det finns plats för egen hälsning. På imsweden.org/gavoshop kan du även beställa digitala kort.

Tygkassar med IM-förebilder
Tygkassar som pryds av starka kvinnor i IMs arbete.

Ja, jag vill beställa!

- st Bikort à 200 kr
- st Getkort à 300 kr
- st Griskort à 500 kr
- st Framtidskort à 250 kr
- st Kvinnogrupperkort à 500 kr
- st Tygkasse Britta à 250 kr
- st Tygkasse Urmila à 250 kr
- st Tygkasse Rejoice à 250 kr

Fyll i och skicka in talongen. Portot är betalt!

Eller beställ direkt på imsweden.org/gavoshop
Du kan också ringa 046-560 48 27 för personlig service.

Produkterna som du handlar levereras till din adress, inbetalningskort skickas separat. En administrationsavgift på 20 kr per kort/produkt tillkommer, max 60 kr per beställning.

OBS!

Om du vill ha dina gåvokort före jul behöver vi din beställning **senast den 16 december**.

Namn:.....

Gatuadress:.....

Postadress:.....

Telefon:.....

E-post:.....

Underskrift:.....

VÄNLIGEN TEXTA!

IM hanterar dina personuppgifter i enlighet med EUs dataskyddsförordning GDPR, för mer information besök imsweden.org

